

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«МУСАБАЙ-ЗАВОД АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«30» апрель 2021 ел

Мусабай-Завод авылы

№ 11/2

**Муниципаль берәмлек Советының 2019 елның 24 сентябрдәгә 48/1 номерлы
карары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы
«Мусабай-Завод авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына узгәрешләр һәм
естәмәләр керту турында
(икенче укылыш)**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы депутаты, Татарстан Республикасында жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 2009 елның 12 февралдәгә 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлдәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Мусабай-Завод авыл жирлеге уставының 20, 95-97 статьялары нигезендә муниципаль берәмлек Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Муниципаль берәмлек Советының 2019 елның 24 сентябрдәгә 48/1 номерлы карары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Мусабай-Завод авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына түбәндәгә үзгәрешләргә һәм естәмәләргә кертергә:

1.1. Уставның 5 статьясы 1 елешенә түбәндәгә эчтәлектәгә 20 пунктны естәргә:

«20) Россия Федерациясе гражданның законнары нигезендә рехсәтсез тезелгән корылманы сүтү турында карар, рехсәтсез тезелгән корылманы сүтү турында карар яки аны жирдән файдалану һәм тезелеш алып бару кагыйдәләре, территорияне планлаштыру документлары яки федераль законнарда билгеләнгән капитал тезелеш объектлары параметрларына мәжбүри таләпләр белән билгеләнгән капитал тезелеш объектларын тезү, реконструкцияләүнең рехсәт ителгән чик параметрларына түры китеру турында карар кабул итү.»;

1.2. Уставның 5 статьясына түбәндәгә эчтәлектәгә 3 елешне естәргә:

«3. «Жирлекнең жирле үзидарә органнары тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру ечен федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә, бу максатларга бүлеп бирелгән матди ресурслар һәм финанс чаралары чикләрендә жаваплылыкка ия. Тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру дәүләт контролендә. Жирлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны контрольдә тоту шартлары һәм тәртибе федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.»;

1.3. Уставның 6 статьясы 1 елешенә түбәндәгә эчтәлектәгә 16, 17 пунктларны естәргә:

«16) полиция участок вәкаләтләсә вазыйфасын биләгән хезмәткәргә һәм аның гаилә әғзаларына хезмәткәрнең күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорына торак урыны бирү;

17) алкогольдән, наркотиктан яки башка токсинлы матдәләрдән исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.»;

1.4. Уставка түбәндәге эчтәлектәге 15.1 статьясын естәргә:

«15.1 статьясы. Инициатив проектлар

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә яки жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләргә хәл итү буенча жирлек яисә аның еләшендә яшәүчеләр ечен естенлеклә әһәмияткә ия булган чараларны гамәлгә ашыру максатында жирле администрациягә инициатив проект кертәләргә мөмкин. Инициатив проектлар гамәлгә ашырыла торган жирлек территориясенең бер еләшен билгеләү тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

2. Инициатив проектны кертү инициативасы белән уналты яшькә житкән һәм жирлек территориясендә яшәүче кимендә ун гражданнын торган инициатив теркем һәм жирле ижтимагый үзидарә органнары, авыл жирлегә старостасы (алга таба - проект инициаторлары) чыгарга хокукпы. Инициатив теркемнең минималь саны жирлек Советының норматив хокукый акты белән киметеләргә мөмкин. Проект инициаторы булу хокукы авыл жирлегә Советының норматив хокукый акты нигезендә шулай ук жирлек территориясендә эшчәнлек алып баручы башка затларга да биреләргә мөмкин.

3. Инициатив проект үз эченә түбәндәге мәғлүматларны алырга тиеш:

1) жирлек халкы яки аның еләше ечен естенлеклә әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау;

2) әлегә проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәргә нигезләү;

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның кетелгән нәтижәсен (кетелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыру ечен кирәкле чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлегә проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин булган) финанс, мелкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләргә;

7) инициатив проектны гамәлгә ашыру ечен әлегә акчалардан файдалану күздә тотылган очракта, планлаштырылган инициатив түләүләрдән тыш, жирлек бюджеты акчалары күләмен күрсәтү;

8) жирлек Советының норматив хокукый актында билгеләнгән тәртип нигезендә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак жирлек территориясен яисә аның еләшенә күрсәтү;

9) жирлек Советының норматив хокукый актында каралган башка белешмәләргә.

4. Инициатив проект, аны авыл жирлегә Башкарма комитетына керткәнчә, инициатив проект турында фикер алышу, аның жирлек яки аның еләше халкы мәнфәгатьләренә туры килүен, инициатив проектны тормышка ашыруның максатка ярашлылыгын билгеләү, шулай ук гражданныр жыены, жыелышы яисә конференциясе тарафыннан инициатив проектны хуплау турында карар кабул итү максатында гражданныр жыенында, жыелышында яки конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләргә буенча гражданныр жыенында, жыелышында яки конференциясендә каралырга тиеш. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яки гражданнырның бер конференциясендә берничә инициатив проектны карау мөмкин.

Авыл жирлегә Советының норматив-хокукый акты белән гражданнырның инициатив проектны хуплау турындагы мәсьәлә буенча фикерен ачыклау, шулай ук гражданнырны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән дә күздә тотылырга мөмкин.

Проект инициаторлары инициатив проектны авыл жирлегә Башкарма комитетына керткәндә, аңа гражданныр жыены, жыелышы яки конференцияләргә беркетмәсен,

гражданнар арасында үткәрелгән сораштыру нәтижеләрен һәм (яки) жирлек яки аның елеше халкының инициатив проектны хуплавын раслаучы имза кәгазьләрен теркиләп.

5. Авыл жирлеге Башкарма комитетына инициатив проект кертү турында мәгълүмат жирлек Башкарма комитетына инициатив проект кертелгәннән соң еч эш кене эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Тукай муниципаль районының рәсми сайтында <http://tukay.tatarstan.ru>. веб-адресы буюнча урнаштырылырга һәм әлеге статьяның 3 елешендә күрсәтелгән, шулай ук проект инициаторлары турында белешмәләренә уз эченә алырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар жирлек Башкарма комитетына инициатив проект буюнча үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында аларны тәкъдим итү срогын күрсәтеп (ул биш эш кененнән дә ким булмаша тиеш) хәбәр итәләр. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен уналты яше тулган жирлектә яшәүче жибәрергә хоуклы. Авыл торак пункттында гражданнарға әлеге мәгълүмат авыл торак пункты старостасы тарафыннан житкерелергә мөмкин.

6. Инициатив проект авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан кертелгән кеннән соң 30 кен эчендә мәжбүри каралырга тиеш. Авыл жирлеге Башкарма комитеты инициатив проектны карау нәтижеләре буюнча түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) инициатив проектны хупларга һәм жирлек бюджеты турында карар белән тиешле максатларга каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә һәм (яки) жирлек бюджеты проектны тезү һәм карау тәртибе (жирлек бюджеты турында карарга үзгәрешләр кертү) нигезендә аның буюнча эшне дөвам итәргә;

2) инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проектны инициаторларына кире кайтарырга.

7. Жирлек Башкарма комитеты түбәндәге очракларда инициатив проектны хуплаудан баш тарту турында карар кабул итә:

- инициатив проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;
- инициатив проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хоукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хоукый актлары таләпләренә, әлеге Уставка туры килмәве;
- жирле узидарә органнарында кирәкле вәкаләтләр һәм хоукпар булмау сәбәпле, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;
- жирлек бюджетының инициатив проектны гамәлгә ашыру ечен кирәк булган акчалар күләмендә акчалары булмау, аларны формалаштыру чыганагы булып инициатив түләүләр саналмый;
- инициатив проектта тасвирланган проблеманы нәтижелерәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;
- инициатив проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

8. Авыл жирлеге Башкарма комитеты әлеге статьяның 7 елеше 5 пункттында каралган очракта, проект инициаторларына инициатив проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең жирле узидарә органы яки дәүләт органы каравына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш.

9. Инициатив проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткөрү тәртибе жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбенә финанс ярдәме алу ечен тәкъдим ителә торган инициатив проектларга карата, инициатив проектларда булырга тиешле мәгълүматлар составына таләпләр, инициатив проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларны хуплаудан баш тарту ечен нигезләр, мондый инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы законы һәм (яки) башка норматив хоукый акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта әлеге статьяның 3, 6, 7, 8, 9, 11 һәм 12 елеше таләпләре кулланылмый.

11. Жирлек Башкарма комитетына берничә инициатив проект кертелгән очракта, шул исәптән эчтәлеге буенча шундый ук естенлекле проблемаларны тасвирлау белән, жирлек Башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проект инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу коллегиаль органга (комиссиягә) йөкләнә, аны формалаштыру һәм эшчәнлек тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә. Коллегиаль орган (комиссия) составы жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан формалаштырыла. Шул ук вакытта коллегиаль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә, конкурс нигезендә сайлап алганда, коллегиаль орган (комиссия) инициатив проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен баян итү мөмкинлеге тәэмин ителергә тиеш.

13. Проект инициаторлары, жирлек территориясендә яшәүче, гражданныр жыены, жыелышы яки конференциясе белән вәкаләт бирелгән башка гражданныр, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән башка затлар инициатив проектны гамәлгә ашыруны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган формаларда ижтимагый контрольдә тотарга хокукы.

14. Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан инициатив проектны карау, инициатив проектны тормышка ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарыннан файдалану, кызыксынган затларның аны тормышка ашыруда милек һәм (яки) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Тукай муниципаль районының рәсми сайтында <http://tukay.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча урнаштырылырга (халыкка житкерелергә) тиеш. Авыл жирлеге Башкарма комитетының инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижеләре турында хисабы инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланганнан соң 30 календарь кен эчендә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Тукай муниципаль районының рәсми сайтында <http://tukay.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча урнаштырылырга (халыкка житкерелергә) тиеш. Авыл торак пунктында гражданнырга әлеге мәгълүмат авыл торак пункты старостасы тарафыннан житкерелергә мөмкин.»;

1.5. Уставның 16 статьясы 9 елешенә түбәндәге эчтәлектәге 7 пунктны естәргә:

«7) инициатив проект турында фикер алышу һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карар кабул итү.»;

1.6. Уставның 16 статьясына түбәндәге эчтәлектәге 10.1 елешен естәргә:

«10.1. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары инициатив проектны проект инициаторлары сыйфатында тәкъдим итә алалар.»;

1.7. Уставның 19 статьясы 6 елешенә түбәндәге эчтәлектәге 6 пунктны естәргә:

«6) авыл торак пунктында яшәүчеләр ечен естенлекле өһәмияткә ия булган мәсьәләләр буенча инициатив проект кертү турында инициатива белән чыгарга хокукы.»;

1.8. Уставның 31 статьясы 2 пунктына түбәндәге эчтәге абзацны естәргә:

«Даими булмаган нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру ечен, жирлек Советы депутатына бер айга еч эш кененә эш урынын (вазыйфасын) саклау гарантияләне.»;

1.9. Уставның 21 статьясы 5 елешенә түбәндәге эчтәлектәге абзацны естәргә:

«Инициатив проектларны кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча гражданныр жыелышында уналты яшькә житкән тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокукы. Инициатив проектларны кертү мәсьәләләрен карау һәм тикшерү максатында гражданныр жыелышын билгеләү һәм үткәрү тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.»;

1.10. Уставның 23 статьясы 1 елешенә түбәндәге эчтәлектәге абзацны естәргә:

«- Татарстан Республикасы законы нигезендә, жирлек составына керүче торак пункт территориясе елешендә торак пункт территориясенең әлеге елешендә гражданның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча.»;

1.11. Уставның 23 статьясы 3 елешендә «торак пункт» сүзләреннән соң «(яисә аның территориясенең бер елеше)» сүзләрен естәргә;

1.12. Уставның 23 статьясына түбәндәге эчтәлетәге 3.1 елешен естәргә:

«3.1. Әлеге Уставның 23 статьясы 1 елеше бишенче абзацында каралган гражданның жыены кимендә 10 кеше булган торак пункт территориясенең тиешле елешендә яшәүчеләр инициативасы буенча жирлек Советы тарафыннан чакырылырга мөмкин.

Жирлек составына керүче торак пункт территориясенең үзара салым акчаларын кертү һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча гражданның жыены үткәрелергә мөмкин елешенең чикләрен билгеләү критерийлары Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;

1.13. Уставның 24 статьясы 2 елешенә түбәндәге эчтәлектәге җемләне естәргә:

«Гражданның инициатив проектны хуплавы турында фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча үткәрелгән сораштыруда инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлектә яки аның елешендә яшәүче уналтынчы яшькә җиткән халкы катнашырга хокукы.»;

1.14. Уставның 24 статьясы 3 елешенә түбәндәге эчтәлектәге 3 пунктны естәргә:

«3) инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлектә яки аның елешендә яшәүче уналтынчы яшькә җиткән халкы – әлеге инициатива проектны хуплау турында гражданның фикерен ачыклау ечен.»;

1.15. Уставның 24 статьясы 5 елеше беренче абзацында «жирлек Советы тарафыннан кабул ителә.» сүзләреннән соң «Гражданның арасында сораштыру үткәре ечен «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://tukay.tatarstan.ru> веб-адресы буенча Тукай муниципаль районының рәсми сайтында файдаланырга мөмкин.» җемләсен естәргә.

1.16. Уставның 24 статьясы 5 елешенә түбәндәге эчтәлектәге 6 пунктны естәргә:

«6) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://tukay.tatarstan.ru> веб-адресы буенча Тукай муниципаль районының рәсми сайтында файдаланып, гражданның сораштыру уздырган очракта, сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.»;

1.17. Уставның 24 статьясы 7 елеше 1 пунктны «жирлекнең жирле үзидарә органы» сүзләреннән соң түбәндәге сүзләрен естәргә: яки жирлек халкы» сүзләрен естәргә;

1.18. Уставның 31 статьясы 2 пунктына түбәндәге эчтәге абзацын естәргә:

«Даими булмаган нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру ечен жирлек Советы депутатына озынлыгы Россия Федерациясе субъекты законы нигезендә муниципаль берәмлек уставы белән билгеләнә һәм түләем алганда аена еч эш кененнән дә артмаган чорга эш урынын (вазыйфасын) саклау гарантияләне.»

1.19. Уставның 50 статьясы 1 елеше 3 пунктны түбәндәге эчтәлектәге абзацын естәргә:

- Россия Федерациясе гражданның законнары нигезендә рехсәтсез тезелгән корылманы сүтү турында карар, рехсәтсез тезелгән корылманы сүтү турында карар яки аны жирдән файдалану һәм тезелеш алып бару кагыйдәләре, территорияне планлаштыру документлары яки федераль законнарда билгеләнгән капитал тезелеш объектлары параметрларына мәҗбүри таләпләр белән билгеләнгән капитал тезелеш объектларын тезү, реконструкцияләүнең рехсәт ителгән чик параметрларына туры китерү турында карар кабул итә.»;

1.20. Уставның 50 статьясы 2 елешенә түбәндәге эчтәлектәге абзацын естәргә:

«- полиция участок вәкаләтлесе вазыйфасын биләгән хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәрнең күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорына торак урыны бирә;
- алкогольдән, наркотиктан яки башка токсинлы матдәләрдән исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыра.»;

1.21. Уставың 60 статьясы 3 еләшен яңа редакциясендә бәян итәргә:

«3. Дисциплинар жәзаларны куллану һәм бетерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.»

1.22. Уставка түбәндәгә эчтәлектәгә 90.1 статьясын естәргә:

«90.1. статьясы. Инициатив проектларны тормышка ашыруны финанс һәм башка яктан тәэмин итү

1. Уставның 15.1 статьясында каралган инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс ягыннан тәэмин итү чыганагы булып жирлек бюджеты турында карарда инициатив проектларны гамәлгә ашыру ечен каралган бюджет ассигнованиеләре, шул исәптән жирлекнең тиешле чыгым йекләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатында бирелгән инициатив түләүләр һәм (яки) бюджетара трансфертлар тора.

2. Инициатив түләүләр дигәндә гражданның, шәхси эшмәкәрләрнең һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә тезелгән юридик затларның ирекле рәвештә түләне торган һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә конкрет инициатив проектларны гамәлгә ашыру максатында жирлек бюджетына күчәлә торган акчалары аңлашыла.

3. Әгәр дә инициатив проект гамәлгә ашырылмаган булса, инициатив түләүләр аларны жирлек бюджетына күчәлә ашыручы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәләре буенча инициатив проектны гамәлгә ашыру максатында файдаланылмый торган инициатив түләүләрнең калдыгы барлыкка килгән очракта, әлегә түләүләр аларны жирлек бюджетына күчәлә ашыручы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиеш.

Аларны жирлек бюджетына күчәлә ашыручы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиешле инициатив түләүләр суммаларын исәпләү һәм кире кайтару тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

2. Әлегә карарны гамәлдәгә законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә юнәлтергә.

3. Әлегә карарны Мүсабай-Завод авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштырып, халыкка игълан итәргә.

4. Әлегә карарны районның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында урнаштырырга.

5. Әлегә карар үтәләшен контрольдә тотуны законлылык һәм хокук тәртибе буенча даими комиссиягә йекләргә.

Муниципаль берәмлек Башлыгы,
Совет рәисе

Ф. Ә. Әгъләжева